

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-6/18/10

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni andmeturbeinspektor Ain Kivistik
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	12.12.2018, Tallinn
Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötaja	Mustamäe Spa OÜ (registrikood 14490634) e-posti aadress info@elamusspa.ee e-posti aadress kadikroot.niilikse@elamusspa.ee
Isikuandmete vastutav isik	töötaja juhatusel liige Andres Tiik, juhatusel liige Kadi-Krõõt Niilikse

RESOLUTSIOON:

Korralduseseaduse (KorS) § 28 lõike 1, isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 32 lõike 1, § 40 lõike 1 ning § 33 lõike 2 punkti 4 alusel teen täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

- 1. Lõpetada kaamerate kasutamine Mustamäe Elamus Spa riietusruumides.**

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 27.12.2018.

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas valet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 40 lõike 2 alusel:

sunniraha 1500 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioonis registreeriti 12.10.2018 kodaniku märgukiri, kus juhiti tähelepanu kaamerate kasutamisele Mustamäe SPA OÜ aadressil Akadeemia tee 30, Tallinn riietusruumides. Puuduvad eraldi kabiinid, kus oleks võimalus privaatset riideid vahetada.

Kaamerate kasutamist meeste riietusruumides on ettevõtte ka ise meedia vahendusel kinnitanud.

16.10.2018 saatis Andmekaitse inspeksioon aadressil info@elamusspa.ee ettepaneku isikuandmete kaitse seaduse paremaks täitmiseks. Ettepanek oli lõpetada kaamerate kasutamine riietusruumides. Vastamistähtjaks määrati 30.10.2018.

31.10.2018 sai inspeksioon Mustamäe SPA OÜ-lt vastuse, milles lubasite saata selgitused hiljemalt 09.11.2018. Vastus edastati 15.11.2018. Toodud selgitusi ja vastuväiteid ei pidanud inspeksioon piisavaks. 26.11.2018 saatis inspeksioon korduva ettepaneku isikuandmete seaduse paremaks täitmiseks, kus inspeksioon selgitas veelkord kaamerate kasutamisega seonduvat ja inimese õigust privaatsusele. Vastust soovisime hiljemalt 07.12.2018. **Vastust saadetud ettepanekule pole inspeksioon saanud. Inspeksioonil ei ole infot, et Mustamäe Spa OÜ oleks inspeksiooni ettepanekut arvesse võtnud.**

26.11.2018 saadetud kirjas tõi inspeksioon välja 16.10.2018 saadetud ettepanekus esitatud küsimused ja põhjendused, miks ei pea inspeksioon Teie 15.11.2018 esitatud vastuväiteid piisavaks.

1. Millisel eesmärgil ja miks ning millisel õiguslikul alusel on kaamerad paigaldatud riietusruumidesse?

Vastasite :

1.1.1. Tagamaks parimal võimalikul viisil klientide privaatsust aga samas hoolitsedes ka mõistliku hoolsuskohustusega klientide poolt vastutavale hoiule antud vara eest on SPA paigaldanud meesteriietusruumidesse turvakaamerad, et tagada klientide vara säilimine ning täita endale seadusega võetud kohustust hoiuteenuse pakkumisel.

1.1.12. Seega on isikuandmete töötlemine eesmärgiks turvalisuse ning klientide vara säilimise tagamine.

Teie vastusest ei selgu, millest tuleneb Teie erinev lähenemine meeste- ja naiste riietusruumides turvalisuse ning klientide vara säilimise tagamiseks. Eeldatavalt olete naiste riietusruumis turvameetmed suutnud lahendada muul privaatsust vähem riivaval viisil. Teeme ettepaneku kasutada samasuguseid meetmeid ka meeste riietusruumides.

3. Kuidas on kliente teavitatud?

Vastasite :

3.1. SPA informeerib kliente turvakaamerate kasutusest vastavate kleebistega peasissepääsu juures, kus on keskuse avamise ajad. Administraator, kes väljastab hoiuteenuse osutamiseks vajaliku kاپivõtme kliendile, vastab kõikidele klientide küsimustele, mis puudutavad turvakaamerate tööpõhimõtteid, asukohta vms.

Kleebised turvakaamerate kasutusest SPA peasissepääsu juures ei anna küllastajale alust arvata, et teda jälgitakse ka riietusruumides. Küllastaja eeldab, et jälgimist ei toimu riietusruumides, tualettides, duširuumides.

5. Kaua salvestisi säilitatakse?

Vastasite:

5.1 Tehniliselt digisalvesti, mis peale mahu täissaamist hakkab üle salvestama. Orienteeruvalt kolm nädalat.

Kui ka õiguslik alus oleks olemas, jääb arusaamatuks nii pikk vajadus salvestiste säilitamiseks, kui küllastajal on midagi kaduma läinud, esitatakse pretensioon kiiremini.

6. Kui on koostatud analüüs, mis põhjendab kaamerate kasutamise vajadust, siis edastada koopia sellest analüüsist.

Vastasite:

6.1 Analüüsi ei ole, kuid meil on olemas õnnelike küllastajate kontaktandmed, kes on tänu kaameratele oma vara tagasi saanud. Politseiametnikud on varguse väljakutse korral tunnustanud meie tehnilist lahendust.

Kuna teenus on juurutatud peale 25.maid 2018, tegu on isikuandmete töötlemisega suures ulatuses, mis ilmselt sisaldavad ka terviseandmeid ja toimub isikute süstemaatiline jälgimine, on soovitatav koostada andmekaitsealane mõjuhinnang. Seda Te koostanud ei ole.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Kasutades kaameraid rietusruumides, töötlete isikuandmeid.

Isikuandmete kaitse seaduse järgi on isikuandmed mistahes andmed tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta, sõltumata sellest, millisel kujul või millises vormis need andmed on. Isikuandmete kaitse laieneb ükskõik millisel kujul või vormis olevatele andmetele. See tähendab, et isikuandmeteks on muuhulgas heli- ja pildiandmed sõltumata sellest, kas need andmed on digitaalsed, paber kandjal vms. Kui videolindile jäädvustatud isikud on tuvastatavad (sh visuaalselt või heli kaudu), on tegemist isikuandmetega isikuandmete kaitse seaduse mõttes ning andmete töötlemisel tuleb rakendada isikuandmete kaitse seaduses sätestatud. Selliste andmete kasutamine, salvestamine ja analüüsimine on vastavalt IKS §-le 5 isikuandmete töötlemine. Isikuandmete töötlemine on lubatud üksnes andmesubjekti nõusolekul, kui seadus ei sätesta teisiti.

Isikute või vara kaitseks isikuandmeid salvestava jälgimisseadmestiku kasutamise õigus tuleneb IKS § 14 lõikest 3. Lähtudes IKS § 14 lõikest 3 on jälgimisseadme kasutamine ilma inimese eelneva nõusolekuta lubatud üksnes juhul, kui sellega ei kahjustata ülemääraselt isikute õigustatud huve, sealhulgas isiku õigust privaatsusele ning kogutavaid andmeid kasutatakse ainult nende kogumise eesmärgist lähtuvalt.

Isiku nõusolekut asendab teavitus, **oluline on tagada, et isikud, kes antud territooriumil/hoones viibivad, saaksid jälgimisseadmete kasutamise faktist aru.** Eelkõige eeldab see seda, et igal inimesel oleks võimalik laes või seinal asuvatest seadmetest aru saada, et need on jälgimisseadmed. Samuti peab olema jälgimisseadmete kasutamise teavitus selge ja üheselt mõistetav. Teavituses tuleb esitada andmete töötleja (sh volitatud töötleja) nimi ja kontaktandmed ning teavitus ei tohi olla paigutatud jälgimisalast ebamõistlikult kaugemale.

Nõusolekuta ei ole jälgimisseadmestiku kasutamine lubatud siiski juhul, kui sellega kahjustatakse ülemääraselt andmesubjekti õigusi. Ülemääraste õiguste kahjustamisega on tegemist juhul, kui soovitud eesmärki on võimalik saavutada ka isiku õigusi vähem riivavate meetmetega.

Õiguseks, mida jälgimisseadmete kasutamine antud juhul riivab, on Põhiseaduse §-s 26 sätestatud õigus eraelu puutumatusse, mille üheks lahutamatuks osaks on õigus oma isikuandmete kaitsele ning üldine inimväärikus. Õigus eraelu puutumatusse hõlmab isiku füüsilist ja vaimset puutumatus, tema identiteeti, tema kohta käivaid andmeid ning õigust oma kujutisele. Isiku identiteediga on hõlmatud lisaks nimele, mõtetele, tunnetele ja veendumustele ka tema välimus. Isikuandmete kaitse olemusest tulenevalt on iga inimene õigustatud ise otsustama, kuna ja mis ulatuses end „avalikuks“ ehk teistele jälgitavaks muudab. Põhiseaduse järgi võib õigusi ja vabadusi piirata vaid kooskõlas põhiseadusega ning piirangud peavad olema vajalikud ega tohi moonutada piiratavate õiguste ja vabaduste olemust. Igal andmetöötlusoperatsioonil peab olema konkreetne eesmärk ning kasutatavaid andmeid tohib olla ainult nii palju, kui selle eesmärgi saavutamiseks vajalik.

Mõistega eralelu ei ole seega hõlmatud vaid isiku koduseinte vahel toimuv. Ühiselt kasutatavasse ruumi sisenedes ei mineta isik oma õigust eraelu puutumatusse.

Proovikabiinides, rietusruumides, wc-s ja duširuumis on inimestel ilmselgelt kõrgendatud ootus privaatsusele. Seetõttu on neis ruumides jälgimisseadmete kasutamise näol tegemist oluliselt suurema põhiõiguste riivega kui muudes ruumides. Lisaks sellele on selline jälgimine inimväärikust alandav. Inimene eeldab, et talle on mingis ulatuses tagatud diskreetsus, kuid tegelikult jälgitakse tema hügieenitoiminguid ja tema keha kogu selle intiimsuses kellegi, inimese jaoks teadmatu ja nähtamatu poolt, teadmata põhjustel ning võidakse salvestada kuhugi

ja teadmata ajaks.

Kindlasti ei ole jälgimisseadmete kasutamine ainus vahend varguste ennetamiseks ja avastamiseks. Andmekaitse Inspeksioon on seisukohal, et varguste ennetamiseks ja avastamiseks neis ruumides saab ja tuleb kasutada muid, isiku eraelu puutumatust vähemriivavaid meetmeid.

/allkirjastatud digitaalselt/

Ain Kivistik

andmeturbeinspektor

peadirektori volitusel